

Emeljétek fel a li szeméikeket, és lássátok meg a tartományokat:

mert megérlek az aratásra. János 4, 35.

Vallásos folyóirat.

Megjelenik minden hó elsején.

III. évfolyam.

Budapest, 1906. május 1-jén.

3. szám.

Ő ismét eljön.

Nincsen igazság oly tisztán és értelmesen kijelentve az egész szentírásban mint Krisztus második eljövetele. Ez fogja minden időnek legnagyobb és legbüyesebb eseményét képezni. Midőn az Sinai hegyén dicsőségében megjelent, hogy az ő szent törvényét kijelentsé az Izrael népének, akkor a föld remegett. De midőn másodszor megjelenik, hogy megváltott népét magához vegye, akkor az Atyának minden dicsőségével megjelenik.

Egyszer eljött mint tehetetlen, árnyalt gyermek. Eljött mint bárány a világ bűnét magára venni. Óh, de milyen nagy lesz az ő második eljövetele. Akkor fog minden kevélységnek és büszkeségnek véget vetni, eljő, hogy a világ kevélyességét megsemmisítse. Az emberiség és képtelen magának tökéletesen alkotni ezen bekövetkező esemény nagyságáról.

Az ő eljövételének módja.

Krisztus második eljövetele valóságos, nem valami álomlátomány vagy képzelet. El fog jönni valóságosan, szemlélhetően, úgy ahogy e földet elhagyta. Amikor szeméiket az égre függeszték, akkor elmentek, íme két férfi álla-

meg fehér ruházatban mellettök, kik mondának is: Galileai férfiak! mit állotok az égre felnézve? E Jézus, aki oda felvitették titóletek a mennybe, *akként jő el, amint láttátok őt fölmenni a mennybe.* Ap. esel. 1, 10. 11. Egy angyali felhő felvitte dicsőségbe, és midőn másodszor eljő, akkor ismét fehér felhőn fog ülni, fején arany koronával és kezében éles sarlóval. Jelen. 14, 14.

Az ő eljövetelekor a szent angyalok mind vele jönnek. Máté 25, 31. Jönnek mint az aratók, hogy a kéréket a mennyei csűrbe gyűjtsék. Krisztus eljő a maga, az Atya és a szent angyalok dicsőségében. Luk. 9, 26.

A múltban a földi királyok és uralkodók iparkodtak dicsőségüket és gazdagságukat megmutatni. Ez azonban már mind elmúlt. Krisztus dicsősége megmarad mindörökké.

Az ő eljövételének ideje.

Most is, mint régen az Úr figyelmeztetni fogja a földön lakó népet a jövő nagy esemény bekövetkezésére. Nőé által figyelmeztette a vizözön előtti népeket. Sódoma lakóit sem hagyta tudatlanságban a jövő büntetésre nézve. Ninivé városát is felvilágosította. És mielőtt Krisztus Urunk első eljövetele közeledett, az Úr elébb elküldötte ke-

resztelő Jánost, hogy az utat készítse. Ezen világ történetének befejezése előtt »lesznek jelek a napban, a holdban és a csillagokban; és a földön a népeknek szorongattatása, a tenger és hab zúgása miatti zavarodásokban. Az emberek is elalélnak a félelem miatt és azoknak várása miatt, amik e föld kerektségére következnek; mert az egeknek erősségei megrendülnek. És akkor meglátják az embernek fiát eljönni a felhőben, hatalommal és nagy dicsőséggel«. Luk. 21, 25–27.

Kedves olvasó, ezen dicső nap közeledik; nemsokára be fog következni, mindazokra kik készültek és mindazokra, akik nem készültek reá. Az igazokra nézve örömnapp lesz; a bűnösöknek pedig félelemnek és rettegés napja. Míg az életadó még mindig hív, miért ne forduljunk hozzá segítségért? Ő elfogadja örömmel a bűnbánó lelket, elfogadja azok közzé, kik felemelt fejjel úgy üdvözlnek midőn eljő: »Íme ez a mi Istenünk, vártuk őtet és megtart minket.« Ésaías 25, 9.

Thompson G. B.

Testvéri szeretet.

Krisztus nem ismert semmi nemzeti, társadalmi vagy felekezeti különbséget az emberek között. Az írástudók és farizeusok azonban folyton kiváltságos állást és különféle előnyeket igyekeztek biztosítani maguk részére és a mennyei atyánk családjának többi tagjait azokból kizárni. De Krisztus épp azért jött el, hogy minden választófalat ledöntsön. Eljött megmutatni, hogy az Atya kegyelmének és szeretetének ajándékai határtalanok minden élő lény számára, éppúgy mint a levegő, a napfény és a földet felfrissítő eső.

Krisztus oly vallásos fogalmat alakított, amely semmi különbséget nem tesz az emberek között, amely által zsidó és pogány, szabados és szolga testvériségben és egyenlőségben egyformán élhetnek. Semmi nemzeti elfogultság nem befolyásolta őt. Nem tett különbséget szomszédok és idegenek

között, barátok és ellenségek között. A ő szívéhez elhatott minden jajgató szó. Minden szűkölködő lelket kielégített, és a legszegényebb és legalacsonyabb egyeket sem vetette meg. Minden megsebzett szívnek gyógyító balzsamot nyújtott.

White E. G.

Egy új szív.

Mondá egykor egy igen jámbor férfiú: »Könnyebb kézzel lerántani az ég csillagait, mint egy bűnös embernek új szívet adni.« Ennek a férfiúnak igaza volt. De amit az ember nem tehet, az az Úr megteheti, s azért így szól mihozzánk: »És adok nektek új szívet.« (Ezék. 36, 26.) Ez tehát az ő szent akarata. Az ember vesz egy hideg követ és a tűznél felmelegíti. Így talán embertársát is beszéde által sírásra bírhatja, de új szívet adni — azt csak az Úr teheti meg. De ki az, akinek szíve kökemény? Nemcsak az az ember, aki Isten beszédje után nem érdeklődik, hanem az is, aki barátságosan viseli magát azok iránt, kik az ígét hirdetik, s látszólagosan gyönyörködik is a beszédek hallásában, de — élő halott, mert a könnyelműségben tovább él, a világnak áldozza fel minden tehetségét. Igen, annak az egyénnek, aki csak az anyagi világban találja minden gyönyörűségét — annak van kökemény szíve. Annak, aki keresztyénségében farizeuskodik, de sejtelve sincs arról, hogy milyen nagy mértékben sülyedt a bűnbe. Találva érzed-e magad, kedves olvasó? ha igen, akkor ne gondold, hogy helyre tudod magadat hozni, mert »ha elváltotztathatja a szerencsen az ő bőrért és a párdúc az ő tarkaságát, ti is jót cselekedhettek, holott a gonosz cselekedetetek megszoktátok« (Jer. 13, 23); hanem mondja neked is az Úr: »Adok neked új szívet!«

Reifschneider K. A.

— Ahogy hiszel, úgy élsz, úgy cselekszel.

A keresztyéni ünnepek.

Pünkösd.

Ezen ünnepnap nevét a görög »Pentekoste« szótól veszi, mely szó »ötvenet« jelent, tudnivaló lévén, hogy a pünkösd mindig ötvenedik napra esik húsvét után. Ez ünnep is a zsidóktól veszi eredetét. A zsidók ugyanis a páska-ünnep után 50 napra tartották az aratási hálaünnepet, amely egyszersmind a törvény kiadásának emléknapja is.

E napon töltötte ki az Úr tanítványaira a szentlelket. A szentlélek hozta létre azon viszonyokat, amelyekről az apostol Ap. csel. 2, 44. 45-ben szól, ahol az mondatik, hogy a szeretet kötötte össze a hívőket. A szentlélek ezen munkát a mai napig is végzi a hívő lelkekben. De sajnos, habár az úgynevezett keresztyénség ezen napot szokás szerint ünnepli, nem lehet szó az igazi pünkösdi tapasztalatról. Gyakran csak a mulatság napja. Sok helyen szokásban van, hogy azon ünnepre a házakat és templomokat nyirfa-galyakkal felékesítik. Ezen szokást a régi pogányoktól, a régi európai népektől, u. m. a germán néprzsektől stb. vették át. A komoly keresztyén azonban mindezekről eltekint és megemlékszik azon nagy tényről, hogy az Úr akkor teljesítette az ő szent ígését, és hogy ő hajlandó azt most nekünk is megtenni, hogyha azon lelki állapotot keressük, amelyben a tanítványok azon időben voltak. Hisz azt tudja mindenki, aki a szentígyet tanulmányozza, hogy a szentlélek kitöltése nemcsak az időhez kötve, hanem hogy az Úr mindenkor hajlandó az ő hatalmát küldeni. Ez az erő onnan felülről jön, onnan minden tökéletes ajándék származik.

Adja az Úr, hogy mindenki vizsgálja magát, hogy megtudhassa, milyen lelki állapotban van. Azon tény tudása, hogy az Úr tanítványai egykor pünkösd napján tölték meg a szentlelket, nem elegendő. Minden léleknek szüksége van egy pünkösdi tapasztalatra. Ez megjön, hogyha minden büntől és tisztatlanságtól lemondunk, a békességet és szentéletet keresi. »A szentlélek énhozzám mindnyájan.« »Ha ti gonosz létetekre tudtok a ti

fiatoknak jó ajándékokat adni, mennyivel inkább a ti mennyei Atyátok ad szentlelket azoknak, akik tőle kérendik.«

H. J. F.

Bizonyságtételek a gyülekezetek részére.

White E. G.-től.

(Folytatás.)

A figyelmeztetés kötelessége.

Midőn Isten népe között tévedések fordulnak elő és Isten szolgálói ezeket könnyelműen veszik, ezzel mintegy támogatják és helyeslik a bűnös eljárását, sőt büntársai lesznek. Az ilyenek Isten haragját vonják magukra és az elkövetett bűnökért felelősek. Látásban figyelmeztetem sok ily esetre, ahol az Isten szolgáinak hanyagsága által a bűnnek hely adatott. Ezeket, akik ilyen bűnököt elnéztek, a nép kedveseknek és jószágoknak tartotta s ők ez okból visszariadtak azon kötelességtől, hogy a bűnösöket a szentírás szerint figyelmeztessék és megdorgálják. A feladat nem volt tetsző előttük és így kikerülték azt.

A mindent átlátó és vizsgáló isteni bizonyság azokat el fogja választani az Úr népétől, akik folyton ellenezik azokat az eszközöket, melyeket az Úr rendelt a gyülekezetet pusztító veszedelem távoltartására. Az igazságtalanságot mindig igazságtalanságnak kell nevezni. A súlyos bűnököt mindig az igazi nevük szerint kell feltüntetni. Az Úr népének közelebb kell jönnie Istenhez. Akkor a bűnt a maga valóságában fogják látni. Az egyszerű és határozott bizonyságnak kell uralkodni a gyülekezetben, különben Isten úgy fogja sújtani a népet, mint régen az izráelitákat az ő bűneikben. Soha nem volt szükségesebb a figyelmeztetés és dorgálás, mint éppen a jelenvaló időben. Sátán nagy hatalommal szállt alá, tudván, hogy rövid az ideje. Elárasztja a világot mesékkel, és még Isten népe is szereti, ha kellemes dolgokat hall. Megmutattatott nekem, hogy Isten népének komolyabb és határozottab erőfeszítéseket kell tennie, hogy

a reá következő sötétség hatalmát visszaszorítsa. A szentlélek határozott munkájára nagyobb szükségünk van, mint valaha.

Midőn ifjúságomban ezen Istentől adott hivatást elvállaltam, azon ígéretet kaptam, hogy a szentlélek támogatásában fogok részesülni. Azon ünnepélyes parancs is adatott nekem, hogy az Úr üzenetét hűségesen hirdessem, hogy különbséget ellenség és barát között ne tegyek, mert Isten előtt nincsen személyválogatás. Akár szegényről, akár gazdagról, akár magas, akár alacsonyról legyen szó, akár tudatlan vagy tudósról, az Isten szolgájának nem szabad Isten szent dolgaiban hűtlenül eljárni.

Ne gondoljátok, hogy egyetlenegy, akár a néphez, akár az egyes személyekhez intézett határozott bizonytságot megbántam volna. Ha valamiben tévedtem, akkor csak abban, hogy a bűnt nem elég határozottan és komolyan dorgáltam meg. Némely testvéreink azon nehéz felelősséget vették magukra, hogy az én munkámat kifogásolják, és egy könnyebb utat választottak, hogy az igazságtalanságot javítsák. Az ilyeneknek azt mondom: »Én az Úrnak útját elfogadom, de a tieteket nem!« Amit a bizonytságtételekben és figyelmeztetésekben mondtam, azt elég világosan tettem.

Akik bármily módon iparkodtak a nekem adatott határozott bizonytságtételek erejét gyengíteni, azoknak az ítélet idejében számadást kell adni azokról. Azok, kik azt a felelősséget vették magukra, hogy engemet kritizálnak és egy olyan utat választottak, mely öelöttük helyesebbnek látszott, tudják meg, hogy tettüket nem helyeslem. Hagyjátok, hogy Isten tanítson engem. Az Úrtól óhajtom a szavakat venni és a népnek hirdetni. Nem várom, hogy mindenki fogadja el a figyelmeztetéseket és változtassa meg az életmódját, de azért kötelességemet teljesítenem kell. Alázatosságban óhajtok az Úr előtt járni és az én munkámat az örökkévalóság tudatával végzem.

Isten ezen munkát, melyet nekem adott, nem az én testvéreimnek adta. Némelyek azt állították, hogy az én

dorgálásaim másokat szigorúságra keményszívűségre vezettek. Ha ez van, akkor a tényekre nézve Istennek kell számolni. Ha azonban némely olyan felelősséget vállalnak magukra, melyet Isten nem adott nekik, és ha azon oktatásokat mellőzik, amelyek Isten az ő alázatos szolgája által ismertetlen adott, akkor a következményekért ők felelősek. Sokszor fájdalmas szívvel teljesítettem kötelességemet legkedvesebb barátaimra nézve és nem mertem az Úrtól adott dorgálásokat enyhébbé tenni még férjemenél sem. Ezen hűséget még sokkal szemben is gyakorolnom kellett, akár meghallgatják akár nem. Midőn a néphez szólok, sokat mondok, ami azelőtt nem is gondolkodtam. Az Úr lelke gyakran száll reám és ilyenkor lélekben elragadtatva különböző egyéneket jellemeit tisztán látom. Látom tévedéseiket és veszélyeiket, és indítva érzem magam ezekről úgy beszélni, amint nekem megmutattatott. Nem merek Isten lelkének ellentállani.

Folytatás következik.)

A missió köréből.

A dél-afrikai missiónkról.

I.

1905. október 9-én útra indultam, hogy missiói állomásainkat a Kaffer és Matabele-földön meglátogassam. Itt Dél-Afrikában a tél nedves és hideg, a nyár ellenben száraz és meleg. A hegyeket a hó majdnem az egész éven át borítja. Az elmúlt évben nagy szárazság uralkodott Kaffer-földön, de ezentúl idén már igen sok eső esett, mely a folyók kiáradását okozta.

Habár nem is igen lehet dicsekedni a missiói munkánkban tett előrehaladással, mégis a munka meg lett alapítva és a jövőben várhatjuk fáradságunk gyümölcsét.

Először meglátogattam a Somabul missiói állomást. Már tizennégy nap óta útban voltunk és nagyon örültünk, hogy egy alkalmat nyertünk pihenésre. Ezen állomást megalapították a testvérek né-

errel ezelőtt. Közvetlen a szomszédságban fekszik négy falu, ahol a bennszülöttek laknak. Az Úr ezen missiót gazdagon megáldotta. Most már egy-száznál több van a bennszülöttek közül, akik bibliájukat tudják olvasni, és még sokkal többen vannak, kik Krisztusról vallást tesznek. Missiói állomásunk az aranybányákhoz közel van, s úgy sokszor fiatal munkások jönnek át, akik örömmel részt vesznek az isteniszteletekben. Nem régen 11 fiatal ember térte a keresztséget. Már régóta bebizonyították eljárásuk által, hogy a megtérés útján vannak. A keresztele-

Hárman azok közül, kik a keresztséget felvettek, Nyassa földről valók voltak, akik már sokat utaztak. Az egyik húszféle nyelvet és tájszólást beszélt. Ezek nagy örömmel hazatértek azon elhatározással, hogy az ő nemzetjüknek hirdessék az igazságot. Belátják azonban, hogy csak akkor lehet eredménye az ő munkájuknak, hogyha egy tapasztalt tanító támogathatja őket. Itt megint jó alkalom nyílt az igazság terjesztésére. Adja az Úr, hogy nemsokára a szükséges munkaerőt és anyagi támogatást találjunk ezen nemes munka folytatására.

Hyatt W. S.

Missiói iskola Somabulán.

napja el lett határozva. Egy szombaton reggel több mint kétszáz látogató vett részt a mi szombati iskolánkban. Sokan, akiknek nem volt pénzük, a következő napon gabonát hoztak kosárokból mint ajándékot az Úr munkájára. A szombati iskola lefolyása után egy folyóhoz mentünk a keresztségre. Két rövid beszédet tartottunk. Az elsőben arra tanítottuk a hallgatókat, hogy jó Krisztust elismerjék és az ő »kraal«-hoz (nyájához) csatlakozni. A második beszédben megmagyaráztuk nekik, hogy Jézus az igazi Ige és hogy ő hajlandó, őket is minden betegségüktől meggyógyítani. Azután következett a bemerítés és az Úrvacsora.

A családi körben.

A szeretetlenség.

I.

2 Tim. 3, 1-5-ben Pál apostol tizen-nyolcféle bűnt említ, amely az ő szavai szerint az utolsó időben azok között fog uralkodni, »kik az isteni szolgálatnak képét mutatják, de annak erejét megtagadják«. Ezek »szeretet nélkül valók« lesznek. 2 Tim. 3, 3. A szeretet első sorban a családi életben szükséges. Az állatvilágban található egy bizonyos természetű hajlam, úgy hogy sokszor még

az életüket is hajlandók feláldozni egymásért. Ha már úgy van az állatvilágban, mennyivel inkább kellene úgy lenni az emberek között, kik a teremtés koronája.

Midőn Édenben a családi életet alkotó a teremtő, azt mondta: »Annak-okaért elhagyja a férfiú az ő atyját és az ő anyját, és ragaszkodik feleségéhez, és lesznek egy testté.« 1 Móz. 2, 24. Krisztus Urunk ezen szavakra így hivatkozott: »Azért többé immár nem kettő, hanem egy test. Amit azért Isten egybe szerkesztetett, az ember el ne válassza.« Máté 19, 6.

Pál apostol erre nézve úgy szól: »Férfiak szeressétek a ti feleségeiteket miképpen a Krisztus is szerette az anyaszentegyházat és önmagát adta azért... Úgy kell a férfiúknak szeretni az ő feleségeiket, mint az ő tulajdon testeiket, aki szereti az ő feleségét, magát szeréti. Mert soha senki az ő tulajdon testét nem gyűlölte, hanem inkább neveli és táplálja azt, miképpen az Úr is az anyaszentegyházat.« Eféz. 5, 25-29. A másik félre nézve azt mondja: »Ti asszonyok a ti saját férjeiteknek engedelmesek legyetek mint az Úrnak. Mert a férfiú feje az ő feleségének, mint a Krisztus is feje az anyaszentegyháznak, és ugyan ő megtartója a testnek.« Eféz. 5, 22, 23.

Hogyha megéri a férfiú, hogy ő a családi életében a fő és hogy mindezekben ő a felelősséget hordja, akkor sok kellemetlenséget fog elkerülni. A család minden tagja nézzen a családfőre. Ő a rendcsináló és ő menjen előre mindenben jó példával. A családatya egy tekintetben papja a háziéletnek és neki kell gondoskodni afölött, hogy a családi oltárnál minden este és reggel egyesüljenek a család minden tagjai a közös imára. Az ilyen családi körben lakik a Megváltó.

Azt mondja tovább az apostol a családi békességről és összhangzásról: »Férfiak szeressétek a ti feleségeiteket és ne legyetek azok ellen mérges kedvűek. Ti magzatok engedelmesek legyetek a ti szüleiteknek mindenképpen: mert ez az Úrnak kedves. Atyák ne bosszantátok a ti magzatitokat, hogy kétségbe ne essenek.« Kol. 3, 19-21.

Igaz, hogy a hitetlen emberek adnak sokat ezen szent igékre és élnek és cselekednek, ahogyan ne tetszik. De az ilyen eljárásnak nincs helye a keresztyén életében. De saját ott is már előfordulnak olyan szomorú esetek, azok között, kik »az isteni sárgátnak képét mutatják«.

Az apostol szavai szerint az utó időt már elértük, mert a képmutatás nagyobbra és nagyobbra nő és ez tizennyolcféle bűn mindenütt szaporod. A szeretetlenség a családi életben sok nagyobb mértékben uralkodik mint előtt. Ahol ötven évvel ezelőtt válóper előfordult, most már ötven fordul elő. Egy amerikai újság szerint a múlt esztendőben egyetlen év alatt több mint száz elválás történt, amely öt bírót vett igénybe, több sztanu szereplésével. Ezen alkalommal egy öreg bíró megőszült fejét csóválta és azt mondta, hogy »bizonyára a világban valahol baj van«. Tehát így könnyen szétszakítják azt, amit az egybe szerkesztetett.

Loughborough J. A.

Egészség és mértékletesség

Az egészség törvénye.

- I. Ha egészséges, ép testtel születted minden valószínűség szerint remélheted a hosszú életet, de ne felejtse el, hogy amit Isten adományaként ajándékban kaptál, a jó egészségedet folytonosan gondozni kell. Okosan oszd be életed rendjét.
- II. Legyen nyugodt, csendes otthonod, hová a világ zaja el nem hathat. Szeretet, melegség találjon állandó tanyát abban.
- III. Evésben, ivásban mértéket tart. Egyél mentől több barna kenyereket és jó gyümölcsöt.
- IV. Ruházkodjál rendszeren, mindenképpen fölött célszerűen. Ne feledkezzél meg Plutarchus bölcs jó tanításáról: »Fejedet hidegen, lábodat melegben tartsd.«

- V. Elj, halj a jó tiszta levegőért és a hideg vízért. E kettő éppen olyan nagy szerepet játszik életedben, mint a kenyér.
- VI. Jól aludj, s amennyi szükséges testi egészségre. Nem jól alusznak a rendetlen élők, az irigyek, a rozslakúak. Tehát mindezt kerülni kell.
- VII. Védjed magadat minden baj ellen. Azért hogy egészséges vagy, el ne bízd magadat. Légy óvatos és elővigyázó, az egészség törvényeiről igyekezzél tudást szerezni.
- VIII. A jó hasznos munka a legjobb testi mozgás, és ha ezt a szabadban elvegezheted, annál jobb. Aki pedig műhelyekben dolgozik, az igyekezzék mindennap legalább egy óráig a friss levegőben sétálni.
- IX. Isten és felebaráti szeretet töltsék be egész lényedet. Kiben nemes életcél nem lakozik, az nem emberi életet él. Szeress, hogy te is szeretessél!
- X. A szellemi megerőltetéstől órizkedjél. Nemcsak tanulással lehet megerőltetni lelkünket, hanem töprengéssel, aggodással és a bajok fölött való szakadatlan gondolkozással. Tehát vigyázz elméd egészségére is.

„Nem tartozik rám!”

Szt. Louisban Amerikában történt évekkel ezelőtt, hogy egy vagyonos előkelő úr látta a mértékletesség előnyeit és kérte, hogy jöjjön ő segítségére a mértékletességi ügynek.

— Mit tartozik az rám? — felelte az előkelő nagy úr, s ezzel hidegen elhárította a bűzgo missionárustól.

Másnap hintóval, parádés inassal ment a vasuti állomásra, hogy hazahozza feleségét és két leányát. Ott a vasuti állomáson arról értesült, hogy vasuti szerencsétlenség történt.

Ekkor mindenáron a szerencsétlenül megmaradt vonat elé akart menni, de a legelső vasuti őrségért sem kapott külön engedélyt. Bevárta hát izgatottan. — És a vasuti őrségből kitették felesége s egyik leányát összezúzott holttestét, a másikat megélve hozta ölélben ki egy

vonatvezető. Ez már rátartozott az előkelő gazdag úrra. És mi okozta ezen vasuti szerencsétlenséget? Nehány pohár pálinka, amelyet 50 mértföldnyi távolságban megivott egy vasuti hivatalnok.

Ki mondhatja azért, hogy a mértékletességi ügyben való munkálkodás nem tartozik reá?

Különfélék.

Nehány érdekes adatok New-York városról.

New-York London után a világ legnagyobb városa. 1905-ben 4,014.304 lakósa volt, míg London 1903-ban 4,613.812 lakóssal bírt. New-York város területe 849.26 négyzet-kilométer, majdnem kétszer olyan nagy mint London és négyszer olyan nagy mint Budapest. Hossza éjszakeről dél felé több mint 48 km.

A város kiadásai 1901-ben 782 millió koronára rúgtak. Ő a világ legszebb kikötőjével bír, mely 9.6 km hosszú és több mint 8 km széles.

11 nagy vasuti vonal összejön New-Yorkban, amelyekben a város, a kereskedelem és az ipar szükségletének fedezésére való készletet hozzák a belföldről, mely azután a városban levő vízi-utakon széjjel lesz osztva. A Narrow-n át évenként 21.000 nagy tengeri hajó 151 hajózási vonalon jön be, amelyekben 1905-ben 788.239 kivándorló érkezett New-York városába.

A világ legtöbb iparügyi testületnek itt van hivataluk vagy ügynökségük. A nagy amerikai testületeknek, 173 iparüzemmel és 35 billió korona tőkével, itt van központjuk. Azonkívül vannak itt számos kisebb testületek és önálló gyárosok, melyeknek összes tőkéjét nem lehetséges összeszámítani.

A város gyárainak összes készletmánya 1905-ben 80 billió korona értékűre lett megszámlálva. New-Yorknak 48.000 gyára van 520.000 munkással.

A városnak földalatti, földfölötti és földszinti vasutai 1150 millió koronába kerültek és naponta körülbelül 4 millió személyt szállítanak.

A nagy üzletek szükségletei meg-

újítják a várost. Nagy acél-állvány szerkezetű, 18-31 emeletű épületek helyettesítik a még két évtized előtt álló 6-8 emeletű épületeket. Már 32 olyan úgynevezett »felhő-vakaró« áll most ott, melyek több mint 230 lábnyi magasak.

New-York üzleti forgalmának terjedelme legjobban tünik ki a posta-hivataloknál, melyeknek átlagos napi bevétele 294.825 korona. 1905-ben a posta összes bevétele, Brooklynt bezárólag, 88,450.000 korona volt, 12 százaléka az Egyesült Államok 72.000 posta-hivatala összes bevételének, mely a városnak 57.5 millió korona tiszta-nyereményt hozott. Csupán a Manhattan szigeten (New-York városnak egyik részében) naponta 1,716.000 levél el lesz küldve és több mint két millió posta-darab ki lesz hordva. Manhattan szigetén 937 újság-kiadóhivatal van, melyek átlag 168.900 kg újságot küldenek el naponta. A város 71 főpostahivatallal és 329 fiókhivatallal bír.

Egy másik képet New-York üzleti életéből ad a távbeszélő statisztika. Ott 51 központi távbeszélő állomás van, 8000 alkalmazottal és 198.000 bérlővel. A beszélők száma naponta átlag 1,650.000.

New-York kőszénrel való ellátása évente 14 millió tonnát követel, kivéve azon 10.8 millió tonnát, mely gőz és villany előállítására szükséges.

Itt több nagy szálloda létezik mint más városban a világon. 344 nagy szálloda közt 51 fogadhat több mint 600 vendéget, és a 10 legnagyobbak értéke 122,825.000 korona. Ki lett számítva, hogy New-Yorkot naponta több mint 100.000 ember látogat; 250.000 emberen kívül, akik csak keresztülmennek. Szép vendéglőkkel is jól van ellátva a város; ezek 60.000 embert alkalmaznak és 364.5 négyzet-kilométer kertnek egész természeténye oda lesz szállítva.

A városban van 98 színház, 12 műpart, 26 liget, 25 sporthely, 18 művészeti csarnok, 84 nevezetes klub, több mint 100 emlékszobor; továbbá 4 egyetem, 16 felsőbb iskola, 496 elemi iskola, 11.273 tanítóval és 568.232 tanulóval, 469 gyermekert 15.311 gyermekkel. Az elemi iskolákért kiad 121 millió koronát évente.

New-York szegyenfoltját pedig a 12.211 engedélyezett szeszes ital mérés. Azon tény, hogy 58 millió koronát fizettetik azon engedélyekért, melyek a keresztyén egyház szemeit és elárlélekiismeretét, és mosolyogva nézi, hogy mennek fiai és leányai a veszedelembe.

Csupán Manhattan egyedül fogyaszt több mint 163.500 hl közönséges linkát egy évben, ami a fogyasztó 12.5 millió koronába kerül. Ehhez számítandó még 49.000 hl egyéb, félék 2.5 millió koronával; 200.000 pezsgő 27.5 millió koronával; 180.000 egyéb borok és pálinkák 135 millió koronával; és utoljára, de nem kevésbé fontos, több mint 8 millió hektoliter 500 millió koronával. Ez összesen 6 millió koronát tesz egy évben. Ez érdekes tény, ha azt vesszük, hogy mindezen sört és egyéb szeszes italt egy nagy kádba töltenénk és egy csapát kifolyna abból percenként 5 l, akkor majdnem 81 évet venne igénybe, ezen kád megüresedne.

New-Yorknak 1439 temploma, 3000 jótékonyági egyesülete és intézet és azok közt 132 kórháza.

Az átlagos napi halálesetek száma 212 és a születések-é 270; a lakosság száma pedig a belföldről és külföldről való bevándorlás által mindennap 2 lélekkel szaporodik.

Tíz év alatt, 1893-tól 1903-ig New-York városban 5986 öngyilkosság történt.

„AZ ARATÓ“

havi folyóirat.

Nyomtatja és kiadja:

A vallásos iratok nemzetközi kiadóhivatala
Hamburgban.

Felelős szerkesztő: Huenergardt János F.

Előfizetési ára:

Egy egész évre	K 1.80
Egy fél évre	„ —.90
Egyes példányok	„ —.15
Külföldre, egy egész évre	„ 2.50

Előfizetések

Huenergardt János F., Rákosszentmihály
Rákóczy-utca 17. sz.

cimre küldendők.